

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>Dedovanje>**Dedovanje**

Dedovanje

Romunija

*Ta informativni list je bil pripravljen v sodelovanju s Svetom notariatov EU (CNUE).***1 Kako se sestavi razpolaganje za primer smrti (oporoka, skupna oporoka, dedna pogodba)?**

Skupna oporoka in dedna pogodba sta po romunskem pravu prepovedani.

Navadne oporoke so lahko lastnoročne ali notarske.

Lastnoročno oporoko napiše, datira in podpiše oporočitelj, pred sklenitvijo pa predloži notarju, da jo ustrezno ožigosa in overi.

Notarsko oporoko sestavi notar ali druga oseba z javnimi pooblastili. Oporočitelj oporoko narekuje notarju, ta jo zapiše in mu jo glasno prebere, pri čemer opredeli formalnosti. Če je oporočitelj že prej sestavil oporoko, jo notar glasno prebere, oporočitelj pa izjavi, da vsebuje njegovo poslednjo voljo. Oporočitelj podpiše oporoko, notar pa podpiše potrdilo o overitvi. Med overitvijo lahko oporočitelja spremlja ena priča ali dve priči.

Izredne oporoke, ki jih v posebnih okoliščinah sestavijo službujoči uradniki ob prisotnosti dveh prič, imajo dokazno moč javne listine.

V primeru denarnih zneskov, ki se zapustijo posebnim ustanovam, morajo biti izpolnjene posebne zahteve glede obličnosti, ki so določene v posebnih zakonih o njihovi organizaciji.

Oporoka **vsebuje** določbe glede določitve (ne)posrednega volilnojemnika, delitve, razdedinjenja, določitve izvršiteljev oporoke, odgovornosti, preklica volil itd. Določbe v zvezi s prenosom pokojnikove zapuščine/premoženja se imenujejo razpolaganje z zapuščino. **Razpolaganje** je lahko univerzalno ali razpolaganje na podlagi univerzalnega/posameznega pravnega naslova. Pri **univerzalnem razpolaganju** se podelijo pravice do celotne zapuščine, **pri razpolaganju na podlagi univerzalnega pravnega naslova pa se podelijo pravice** do dela zapuščine.

Glej člen 1034 in naslednje civilnega zakonika.

2 Ali mora biti razpolaganje overjeno in na kakšen način?

Notar, ki overi oporoko, jo mora vpisati v **nacionalni notarski register za evidenco naklonitev** (*Registrul național notarial de evidență a liberalităților RNNE*), kamor se vpisujejo tudi darila.

Glej člen 1046 civilnega zakonika ter člen 164 zakona št. 36/1995 o notarjih in notarskih dejavnostih, kakor je bil ponovno objavljen.

3 Ali je svoboda do razpolaganja za primer smrti omejena (npr. z nujnim deležem)?

Nujni delež zapuščine je del zapuščine, do katerega so upravičeni nujni dediči (preživeli zakonec, potomci in privilegirani predniki – pokojnikovi starši), in to tudi proti pokojnikovi volji. Nujni delež vsakega nujnega dediča znaša polovico deleža, ki bi mu pripadel kot zakonitemu dediču, če v oporoki ni naklonitev ali razdedinjenj.

Glej člen 1086 in naslednje civilnega zakonika.

4 Kdo in koliko deduje, če razpolaganja za primer smrti ni?

Zapuščina se prenese na zakonite dediče, tj. na preživelega zakonca in pokojnikove sorodnike, po naslednjem vrstnem redu:

potomci – prvi dedni red,

predniki in privilegirani sorodniki v stranski črti – drugi dedni red,

neprivilegirani predniki – tretji dedni red,

neprivilegirani sorodniki v stranski črti – četrti dedni red.

Potomci in predniki so upravičeni do zapuščine ne glede na stopnjo sorodstva s pokojnikom, sorodniki v stranski črti pa do četrtega kolena.

Na podlagi vstopne pravice lahko dedujejo samo potomci pokojnikovih otrok in potomci pokojnikovih sorojencev. V primeru vstopne pravice se zapuščina razdeli glede na starševsko linijo (parentelo). Če je v liniji več kot ena veja, se znotraj linije opravi dodatna razdelitev, pri čemer se ustrezni deleži zapuščine enakomerno razdelijo.

Preživeli zakonec deduje skupaj s katerim koli redom zakonitih dedičev v naslednjem razmerju:

1/4 zapuščine, če se preostali del prenese na potomce,

1/3 zapuščine, če se preostali del prenese na privilegirane prednike in privilegirane sorodnike v stranski črti,

1/2 zapuščine, če se preostali del prenese bodisi na privilegirane prednike bodisi na privilegirane sorodnike v stranski črti,

3/4 zapuščine, če se preostali del prenese bodisi na neprivilegirane prednike bodisi na neprivilegirane sorodnike v stranski črti.

Preživeli zakonec ima lahko pravico prebivati v skupnem domu ter lahko deduje tudi pohištvo in aparate iz skupnega gospodinjstva.

Potomci, tj. pokojnikovi otroci in njihovi neposredni potomci, izključujejo vse druge vrste dedičev in imajo pravico dedovati glede na bližino stopnje sorodstva. Če preživeli zakonec deduje, potomci skupaj prejmejo 3/4 zapuščine.

Privilegirani predniki sta pokojnikova oče in mati, ki dedujeta po enakih delih.

Privilegirani sorodniki v stranski črti so pokojnikovi sorojenci in njihovi potomci do četrtega kolena.

Če preživeli zakonec deduje skupaj z obema privilegiranimi prednikoma in privilegiranimi sorodniki v stranski črti, dedičem drugega dednega reda pripadeta 2/3 zapuščine, če deduje bodisi s privilegiranimi prednikoma bodisi s privilegiranimi sorodniki v stranski črti, dedičem drugega dednega reda pripada 1/2 zapuščine.

Zapuščina, ki pripade privilegiranim prednikom in privilegiranim sorodnikom v stranski črti, se razdeli mednje glede na število privilegiranih prednikov. Če je starš samo eden, mu pripada 1/4, privilegiranim sorodnikom v stranski črti pa 3/4 zapuščine. Če dedujeta oba starša, jima skupaj pripada 1/2, privilegiranim sorodnikom v stranski črti pa preostala 1/2 zapuščine.

Zapuščina, ki pripade privilegiranim sorodnikom v stranski črti, se po enakih delih razdeli mednje oziroma med parenteli, če dedujejo na podlagi vstopne pravice. Če je več sorodstev v stranski črti, se zapuščina ob upoštevanju zgoraj navedenih pravil razdeli po enakih delih med materino in očetovo linijo.

Sorodniki v stranski črti, ki so s pokojnikom v sorodstvu po obeh linijah, prejmejo kumulirane deleže.

Če dedičev ni, **se šteje, da je zapuščina ležeča**, in preide na občino ali kraj, v katerem je zapuščina ob začetku zapuščinskega postopka.

Glej člene 970 do 983 in 1135 do 1140 civilnega zakonika.

5 Kateri organ je pristojen:

5.1 glede vprašanj dedovanja?

Za nepravdne zapuščinske postopke so pristojni notarji, za vodenje pravnih zapuščinskih postopkov pa so pristojna sodišča prve stopnje (judecătorie). Dedič ali katera koli druga zainteresirana oseba lahko zadevo predloži neposredno sodišču tako, da predloži notarsko overjeno potrdilo o preveritvi zapuščinskega registra.

Glej člen 103 in naslednje zakona št. 36/1995 ter člen 193 zakonika o civilnem postopku.

5.2 za sprejem izjave o odpovedi dediščini ali njenem sprejemu?

Dedič izrecno sprejme dediščino, ko izrecno prevzame pravni naslov/vlogo dediča. Dediščino sprejme molče, če sprejem izvede s poslom ali dejanjem, ki ga lahko opravi le oseba v vlogi dediča (člen 1108 civilnega zakonika).

Izjava o odpovedi dediščini se poda pred notarjem ali na diplomatskem ali konzularnem predstavništvu Romunije (člen 1120(2) civilnega zakonika).

Vse notarske listine, ki se nanašajo na sprejem dediščine ali odpoved dediščini, se vpišejo v nacionalni notarski register za evidenco možnosti dedovanja (*Registrul național notarial de evidență a opțiunilor succesoriale, RNNEOS*).

5.3 za sprejem izjave o odpovedi volilu ali njegovem sprejemu?

Glej odgovor na vprašanje 5.2.

5.4 za sprejem izjave o odpovedi nujnega deleža ali njegovem sprejemu?

Glej odgovor na vprašanje 5.2.

Po uvedbi zapuščinskega postopka se naklonitve, ki pomenijo kršitev nujnega deleža, lahko zmanjšajo na zahtevo nujnih dedičev, naslednikov in nezavarovanih upnikov nujnih dedičev. Če je nujnih dedičev več, se zmanjšanje izvede le do nujnega deleža, ki pripada vložniku, in se opravi le njemu v prid. Na podlagi zmanjšanja se lahko razpolaganja in darila razveljavijo.

Glej člene 1092 do 1097 civilnega zakonika.

6 Kratek opis postopka za ureditev dedovanja v nacionalnem pravu, vključno z likvidacijo zapuščine in delitvijo premoženja (to vključuje informacijo, ali postopek dedovanja začne sodišče ali drugi pristojni organ na lastno pobudo).

Zapuščinski postopek pri notarju se uvede na zahtevo. Zahteva se po vpisu v zapuščinski register pri notarski zbornici vpiše v zapuščinski register notarja.

Imenovani notar preveri svojo krajevno pristojnost in odredi, naj se povabijo osebe, ki so upravičene do dedovanja, če je sestavljena oporoka, povabi še voliljojemnika, izvršitelja oporoke, zakonitega zastopnika dediča, ki ni poslovno sposoben, nadzorni organ (če je ustrezno) in predstavnika javne uprave (v primeru ležeče zapuščine). Notar ugotovi dedno sposobnost dedičev in voliljojemnikov, obseg njihovih pravic in sestavo pokojnikove zapuščine.

Število dedičev in njihova dedna sposobnost in/ali pravni naslov voliljojemnika se ugotovijo na podlagi potrdil o osebnem stanju, oporoke in prič. Premoženje se dokaže na podlagi uradnih dokumentov/drugih dokaznih sredstev, ki jih priznava zakon.

Glej člene 103 do 120 zakona št. 36/1995, kakor je bil ponovno objavljen.

Dedič ali katera koli druga zainteresirana oseba lahko zadevo predloži neposredno pristojnemu sodišču tako, da predloži notarsko overjeno potrdilo o preveritvi zapuščinskega registra. Sodna razdelitev se lahko izvede na podlagi sporazuma med strankami. Če stranke ne dosežejo dogovora, sodišče odloči o razdelitvi premoženja, statusu dedičev ter deležih zapuščine, terjatev, dolgov in obveznosti. Sodišče lahko izda odločbo o kakršni koli omejitvi čezmernih naklonitev in vrnitvi daril. Premoženje se razdeli v naravi, tako da se oblikujejo sklopi ali tako da se posamezno premoženje prenese na enega dediča, če ta plača ustrezno finančno nadomestilo preostalim dedičem. Sodišče lahko odredi prodajo premoženja s soglasjem strank ali pa ga izvršitelj proda na javni dražbi. Sodišče izda odločbo in odloči o razdelitvi zneskov, ki jih je eden od dedičev deponiral za druge, ter zneskov, prejetih na podlagi prodaje.

Glej člen 110 zakona št. 36/1995 in člen 193(3) zakonika o civilnem postopku.

Notar lahko ob soglasju vseh dedičev začne **poravnavo obveznosti iz zapuščine**, tj. izterjavo terjatev, plačilo dolgov in obveznosti, prodajo premičnega/nepremičnega premoženja ter izvršitev posebnih volil.

Notar v obvezni predhodni fazi izda **potrdilo o poravnavi obveznosti iz zapuščine**, v katerem so navedeni zapuščina (terjatve in obveznosti), dediči in njihovi ustrezni deleži ter soglasje dedičev glede načinov poravnave obveznosti, imenovanja upravitelja zapuščine in rok za dokončanje postopka.

Upravitelj zapuščine izterja terjatve zapuščine, plača dolgove in proda premoženje. Imenovanemu notarju predloži poročilo, v katerem navede opravljene postopke za izterjavo terjatev in načrt poravnave dolgov. Po koncu notar izda **potrdilo o dedovanju**, v zapuščini pa se določi neto vrednost izkupička poravnave obveznosti.

Glej člene 121 do 134 zakona št. 36/1995 in člen 1114 civilnega zakonika.

Razdelitev zapuščine med dediče se opravi, ko je po poravnavi obveznosti izdano potrdilo o dedovanju. Delitev zapuščine je lahko prostovoljna. Preživeli zakonec in potomci pokojnika, ki so upravičeni do zakonitega dedovanja, morajo vrniti vsa darila, ki niso izvzeta iz te obveznosti.

Plačilo obveznosti. Izjeme glede zakonske delitve obveznosti iz zapuščine.

Univerzalni dediči in dediči na podlagi univerzalnega pravnega naslova morajo prispevati k plačilu dolgov in obveznosti iz zapuščine sorazmerno s svojim deležem.

Osební upniki dedičev in katera koli zainteresirana oseba lahko zahtevajo razdelitev zapuščine ter lahko uveljavljajo pravico, da so navzoči pri prostovoljni razdelitvi ali da posežejo v razdelitev. Zahtevki upnikov se vpišejo v nacionalni notarski register za evidenco upnikov fizičnih oseb in evidenco ugovorov zoper izvedbo razdelitve zapuščine (*Registrul național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral, RNNEC*).

Univerzalni dedič/dedič na podlagi univerzalnega pravnega naslova, ki je preplačal svoj delež skupnega dolga, ima pravico zahtevati vračilo od drugih dedičev, vendar le za tisti del skupnega dolga, ki ustreza vsakemu od dedičev, tudi če je ta del prešel med pravice upnikov.

Razdelitev premoženja prednikov

Predniki lahko svoje premoženje razdelijo med potomce z darilom ali oporoko. Če ni zajeto vse premoženje iz zapuščine, se preostalo premoženje razdeli na podlagi zakona.

Glej člene 669 do 686 in 1143 do 1163 civilnega zakonika.

7 Kako in kdaj postane posameznik dedič ali voliljojemnik?

Oseba lahko deduje, če živi v trenutku uvedbe zapuščinskega postopka in/ali je sposobna prejeti naklonitve, ima pravico do dedovanja, ni dedno nevredna in ni razdedinjena.

Oseba, ki je pozvana k sprejemu dediščine, lahko dediščino sprejme ali se ji odpove. Voliljojemnik, ki je zakoniti dedič, lahko uresniči katero koli od teh vlog. Tudi če nujni delež ni bil kršen, a je iz oporoke razvidno, da je pokojnik želel zmanjšati delež zakonitemu dediču, lahko ta nastopa le kot voliljojemnik.

Glej člene 957 do 963, 987, 989, 993, 1074 do 1076, 1100 in 1102 civilnega zakonika.

8 So dediči odgovorni za dolgove pokojnika, in če je tako, pod katerimi pogoji?

Da, glej točko 6.

9 Kateri dokumenti in/ali informacije so običajno potrebni za vpis nepremičnine?

Vlogi za vpis v zemljiško knjigo je treba priložiti izvirnik ali notarsko overjeno kopijo dokumenta, v primeru sodne odločbe pa overjen izvod z označbo „pravnomočno“. Zemljiškoknjižni uradnik vpiše nepremičnino, če dokument izpolnjuje več formalnih zahtev: navedba stranke in nepremičnine, notarsko overjen prevod (v primeru verodostojne notarske listine mora to izdati romunski notar), obstoj izpisov iz zemljiške knjige, plačilo takse itd. Prvi vpis nepremičnine v integrirani informacijski sistem pri katastru in zemljiški knjigi se lahko opravi tudi na podlagi potrdila o dedovanju in katastrske dokumentacije.

9.1 Je imenovanje upravitelja obvezno ali obvezno na zahtevo? Kaj je treba storiti, če je obvezno ali obvezno na zahtevo?

Prostovoljno imenovanje

Oporočitelj lahko imenuje eno ali več oseb in jo (jih) pooblasti za izvršitev oporoke. Izvršitelj oporoke upravlja zapuščino do dve leti po uvedbi zapuščinskega postopka. To obdobje se lahko s sodno odločbo podaljša.

Obvezno imenovanje

Če dolжник umre pred imenovanjem izvršitelja, se izvršba ne more opraviti. Če dolжник umre po začetku postopka izvršbe, se postopek ne more nadaljevati, dokler dediščina ni sprejeta ali dokler ni imenovan upravitelj zapuščine oziroma posebni upravitelj zapuščine. Če upnik ali izvršitelj izve, da je dolжник umrl, morajo notarsko zbornico, ki je pristojna za območje zadnjega stalnega prebivališča pokojnika, prositi, naj vnese opombo v posebni register izvršilnih postopkov in izda potrdilo. Na potrdilu mora biti navedeno, ali je zapuščina razdeljena, in če je, mora potrdilo vsebovati seznam dedičev, navedeno mora biti tudi, ali je bil do sprejetja dediščine imenovan upravitelj zapuščine.

Če grozi nevarnost prodaje, izgube, zamenjave ali uničenja premoženja, notar zapečati premoženje ali ga preda skrbniku.

Dokler dediščina ni sprejeta ali če dedič ni znan, lahko notar imenuje posebnega skrbnika zapuščine, da ta zavaruje pravice morebitnega dediča.

Glej člen 686 zakonika o civilnem postopku ter člen 1117(3), člen 1136 in člene 1077 do 1085 civilnega zakonika.

9.2 Kdo lahko izvrši pokojnikovo razpolaganje za primer smrti in/ali upravlja s premoženjem?

Izvršitelj oporoke, upravitelj zapuščine, zakoniti dedič/oporočni dedič, imenovani skrbnik (glej točko 9.1).

Upravitelja zapuščine, ki pooblastila izvaja pod nadzorom notarja, lahko imenuje pokojnik, dediči ali sodišče.

Glej člen 124 zakona št. 36/1995 ter člen 1117(3) in člen 1136 civilnega zakonika.

9.3 Katera pooblastila ima upravitelj?

Glej točko 9.1.

Izvršitelj oporoke zapečati zapuščino, pripravi popis, zaprosi sodišče za odobritev prodaje premoženja, plača dolgove iz zapuščine in izterja terjatve iz zapuščine.

Glej člene 1077 do 1085 civilnega zakonika in člene 103 do 134 zakona št. 36/1995.

10 Kateri dokumenti, ki dokazujejo status in pravice upravičencev, se običajno izdajajo po nacionalnem pravu med postopkom dedovanja ali ob koncu postopka? Ali imajo dokazno moč?

Notar sestavi obrazložene **sklepe**, po razdelitvi zapuščine pa izda končni sklep, na podlagi katerega se izda potrdilo o dedovanju/volilu.

Potrdilo o dedovanju vsebuje način določitve obsega pravic ter je dokaz statusa dediča in premoženjskih pravic. Notar lahko izda **potrdilo o statusu dediča**, v katerem navede število dedičev in njihov status ter obseg pravic, ne pa tudi zapuščine.

Če dedičev ni, se šteje, da je zapuščina ležeča, zato se izda **potrdilo o ležeči zapuščini**.

Notar lahko nadaljuje postopek, da lahko izda končno notarsko potrdilo z vključenim izpuščenim premoženjem, in izda **dodatek k potrdilu o dedovanju**.

Oseba, ki meni, da je bila oškodovana, lahko od sodišča zahteva razveljavitev potrdila in opredelitev svojih pravic. **V primeru razveljavitve notar na podlagi pravnomočne odločbe sodišča izda novo potrdilo o dedovanju.** Zainteresirane strani lahko od notarja zahtevajo tudi, da izda javno listino, s katero se potrjuje sporazumna rešitev spora. V takem primeru se izda novo potrdilo o dedovanju. Do sporazumne rešitve spora na podlagi notarskega akta ali do razveljavitve potrdila o dedovanju, ki jo razglasi sodišče, novo potrdilo dokazuje status zakonitega ali oporočnega dediča ter premoženjske pravice dedičev, ki v sorazmernem deležu sprejemajo premoženje, navedeno v zapuščini.

Univerzalni dedič/dedič na podlagi univerzalnega pravnega naslova lahko kadar koli zahteva priznanje svojega statusa zoper katero koli osebo, ki neupravičeno poseduje premoženje iz zapuščine, in sicer tako, da začne **postopek za priznanje pravic dediča**.

V pravnem zapuščinskem postopku sodišča izdajajo sodbe in druge sodne odločbe. Odločba o razdelitvi ima konstitutivni učinek in je izvršljiva, ko postane pravnomočna.

Glej člene 1130 do 1134 in člene 1635 do 1639 civilnega zakonika ter člene 113 do 120 in naslednje zakona št. 36/1995.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 06/09/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.